

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' _____) התשע"א-2011.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה – 2005 (להלן - חוק הייעוץ) חוקק בשנת 2005, כחלק מהסדרה כללית יותר, במסגרתה נחקקו גם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005, והחוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005. הסדרה כללית זו נועדה להוציא אל הפועל את מסקנות הצוות הבין משרדי לעניין רפורמה בשוק ההון, הידועה בכינוייה כוועדת בכר. המטרות שעמדו בבסיס חקיקתו של חוק הייעוץ הן, בין השאר, הגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני והגברת הידע וההבנה של הפרטים ביחס למוצרים הפנסיוניים.

במהלך השנים האחרונות נבחן יישומו של חוק הייעוץ בשוק ההון. מבחינת יישומו עולה כי קיים צורך לתקן חלק מההוראות שנקבעו בחוק הייעוץ, ולהתאימן לפרקטיקה הנוהגת. כך למשל, האיסור הקבוע בסעיף 20 לחוק, לפיו יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי אינו רשאי להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעבידים לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובד של אותו מעביד או לעובד של מי שהוא חבר בארגון המעבידים, נראה כיום גורף וקיצוני מדי.

עוד מוצע לחזק את ההגנה על עובדים בנוגע לייעוץ פנסיוני, ולמנוע מצב שבו המעביד כופה על עובדו את זהות היועץ הפנסיוני, ולאסור התניית שירות בשירות בידי בעל רישיון.

כן, מוצע לתקן מספר טעויות סופר שנפלו בעת החקיקה המקורית.

ג. עיקרי החוק המוצע

סעיף 1

מוצע לתקן טעות סופר שנפלה בעת כתיבת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשמ"א-2005 (להלן - החוק), כך שבהגדרה "זיקה" שבסעיף 1 לחוק תהא הפניה לסעיף 19(א)(2) שעניינו תמריצים ועמלות בקשר עם ייעוץ פנסיוני ולא לסעיף 9(א)(2).

סעיף 2

מוצע לתקן טעות סופר שנפלה בעת כתיבת חוק ולתקן את הכותרת לסעיף 5 לחוק כך שבמקום "תנאים למתן רישיון פיננסי" יירשם "תנאים למתן רישיון פנסיוני".

סעיף 3

בהתאם למצב הקיים מעבידים רבים מוכנים לבצע פעולות בעבור לקוח במוצר פנסיוני אך ורק באמצעות בעל רישיון מסוים וזאת מאחר שבעל הרישיון מבצע בעבור המעביד את סליקת כספי העובדים. מוצע לקבוע כי מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בביצועו על ידי בעל רישיון מסוים, ובכלל זה: בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. כן, המעביד לא יוכל להתנות כי כל שירות אחר אשר עליו לספק לעובד, ובכלל זה: שירותי התפעול עצמם, או מתן הטבה לעובד, יותנו בביצוע העסקה כאמור.

סעיף 4

בהתאם לסעיף 20 לחוק נאסר על יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי, להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעבידים לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובד של אותו מעביד או לעובד של מי שהוא חבר בארגון המעבידים. מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע כי בסמכות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן – הממונה) לקבוע קריטריונים למתן אישור להתקשרות כאמור על ידי יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי.

סעיף 5

מוצע להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח לעניין הגשת דוחות והודעות לממונה. כמו-כן, מוצע להחיל על בעל רישיון את החובה המוטלת על מבטח לעניין התניית ביטוח, כך שבעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאדם אחר, וזאת למעט אם קיבל אישור לכך מהממונה.

סעיף 6

מוצע לתקן טעות סופר שנפלה בעת כתיבת החוק, ולהתאים את האמור בסעיף 38(ב)(15) לחוק העיקרי, לסעיף 24(א) לו.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

תיקון חוק הייעוץ.

ה. השפעת החוק המוצע על התקן המינהלי ועל תקציב המדינה

אין.

ו. להלן נוסח החוק המוצע.

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס'

_____)(התשע"א-2011

1. תיקון סעיף 1 בסעיף 1 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005¹ (להלן - החוק העיקרי) -
- (א) בהגדרה "זיקה", בפסקה (3)(ב), במקום "9(א)(2)" יבוא "19(א)(2)";
- (ב) בהגדרה המתחילה במילים "'חברה מנהלת'", "עמית עצמאי", לפני "עמית עצמאי", יבוא "מעביד".
2. בסעיף 5 לחוק העיקרי, בכותרת, במקום "פיננסי" יבוא "פנסיוני".
3. חוספת סעיף 13 א - אחרי סעיף 13 לחוק העיקרי יבוא -
- "בחירת בעל רישיון 13א. עובד הזכאי להצטרף כעמית לקופת גמל, לפי כל דין או הסכם, לרבות הסכם קיבוצי, או להמשיך ולהיות עמית בקופת גמל כאמור, רשאי לבצע עסקה, בכל עת, באמצעות כל בעל רישיון, ומעבידו של עובד כאמור לא יתנה ביצוע עסקה כאמור, בביצועה על ידי בעל רישיון מסוים, ולא יתנה מתן הטבה כלשהי לעובד בביצוע עסקה כאמור".
4. בסעיף 20(א)(1) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "ואם הוא תאגיד בנקאי - הוא עומד בהוראות שקבע הממונה לעניין זה, ככל שקבע".
5. בסעיף 31(ג) לחוק העיקרי, במקום "הוראות סעיפים 50 עד 50ג" יבוא "הוראות סעיפים 42, 42א, 50 עד 50ג, 57".
6. בסעיף 38(ב) לחוק העיקרי -
- (א) בפסקה (7), במקום האמור בה יבוא "התנה ביצוע עסקה בביצועה על ידי בעל רישיון מסוים או התנה מתן הטבה כלשהי לעובד בביצוע עסקה, בניגוד להוראות סעיף 13א";
- (ב) בפסקה (15) ברישא, במקום "בצירוף המילים "ייעוץ", ו"פנסיוני" או בצירוף נגזרותיהן של מילים אלה" יבוא "השתמש במילה "ייעוץ" או בכל מילה הנגזרת ממנה".

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' ____.